

ROMANIA
GUVERNUL ROMÂNIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIILE CU PARLAMENTUL

B-dul Primăverii nr. 22, Sector 1, București. Tel: 021.3143400 (ml, Mlu), Email: d.parlament@guv.gov.ro

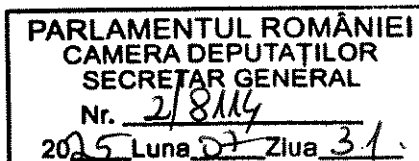
Nr. 6088/2025

28-07-2025

Către: **DOAMNA IOANA BRAN - VOINEA**
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ref. la: punctele de vedere ale Guvernului aprobate în ședința Guvernului din data de 24 iulie 2025

STIMATĂ DOAMNĂ SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, **punctele de vedere ale Guvernului** referitoare la:

1. **Proiectul de Lege pentru modificarea art. 1391 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil (Bp. 212/2025, L. 188/2025);**
2. **Proiectul de Lege pentru modificarea art. 18 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 140/2021 privind anumite aspecte referitoare la contractele de vânzare de bunuri (Bp. 130/2025, Plx. 222/2025);**
3. **Propunerea legislativă privind modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 83/2024, Plx. 281/2024);**
4. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155 din 21 noiembrie 2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân (Bp. 132/2025, Plx. 206/2025);**
5. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare (Bp. 138/2025, Plx. 220/2025);**
6. **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 199/2023 a învățământului superior (Bp. 505/2024, Plx. 670/2024);**
7. **Propunerea legislativă privind modificarea Legii nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor (Bp. 55/2025, Plx. 169/2025);**
8. **Propunerea legislativă privind completarea art. 37, alineatul (1) al Ordonanței de Urgență nr. 195 din 12 decembrie 2002 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 958/28 decembrie 2002 (Bp. 674/2023, Plx. 113/2024);**
9. **Propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice (Bp. 108/2025, Plx. 204/2024);**
10. **Propunerea legislativă pentru completarea Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000 (Bp. 149/2025, Plx. 227/2025);**
11. **Propunerea legislativă pentru deconspirarea rudelor lucrătorilor Securității care ocupă demnități sau funcții publice (Plx. 186/2025);**
12. **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cu modificările și completările ulterioare (Plx. 95/2025);**

13. *Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale (Plx. 121/2025).*

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de doamna senator neafiliat Rodica Boancă (Bp. 83/2024, Plx.281/2024).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii unor reglementări referitoare la achitarea, de către deținuți, a cheltuielilor cu hrană, astfel:

- în situația în care deținutul are o situație financiară îndestulătoare pentru a plăti norma zilnică de hrană, acesta își va achita integral norma de hrană pentru toată durata executării pedepsei închisorii;

- în situația în care deținutul nu are o situație financiară îndestulătoare pentru a-și plăti norma zilnică de hrană, achitarea integrală a hranei se va face de către membrii familiei acestuia;

- în cazul în care inculpatul nu se află în niciuna dintre cele două situații, achitarea integrală a hranei se va face de către acesta prin zile de muncă, atât pe parcursul executării pedepsei privative de libertate, cât și ulterior, după încadrarea în muncă prin încheierea unui contract individual de muncă, până la plata integrală.

II. Observații

1. În ceea ce privește prezenta propunere, *de lege ferenda*, considerăm că este salutară preocuparea inițiatorului de a propune soluții care să aibă impact pozitiv asupra bugetului Administrației Naționale a Penitenciarelor și, implicit, asupra bugetului de stat.

Cu toate acestea, menționăm că inițiativa legislativă transferă obligația administrației locului de deținere de a asigura hrana persoanelor private de libertate în sarcina acestora din urmă. Astfel, contravaloarea hranei va fi suportată de fiecare persoană privată de libertate, fie direct, din bugetul acesteia, fie din bugetul membrilor de familie, fie prin prestarea unor zile de muncă.

În ceea ce privește sursa financiară referitoare la suportarea cheltuielilor cu alimentația persoanelor private de libertate, menționăm că regula 22 din *Regulile Nelson Mandela*¹ prevede următoarele: „1. Fiecare deținut trebuie să primească de la administrația penitenciarului, la orele obișnuite, o hrană de valoare nutritivă suficientă pentru menținerea sănătății și a forțelor sale, de o calitate foarte bună și bine preparată și servită. 2. Fiecare deținut trebuie să aibă posibilitatea de a avea apă potabilă la dispoziție oricând este necesar”. De asemenea, regula 42 din *Regulile Nelson Mandela* stabilește că: „Condițiile generale de trai descrise în prezentele reguli, inclusiv condițiile legate de iluminare, ventilație, temperatură, condițiile sanitare, nutriție, apă potabilă, acces la aer liber și exerciții fizice, igiena personală, ocrotirea sănătății și spațiul personal adecvat, trebuie să fie aplicate tuturor deținuților fără excepție”.

Amintim că regula 22 din *Regulile Penitenciare Europene* prevede următoarele: „1. Deținuții trebuie să beneficieze de un regim alimentar care să țină cont de vârstă, stare de sănătate, condiție fizică, religie, cultură și de natura muncii pe care o prestează. 2. Legislația internă trebuie să stabilească criteriile de calitate ale regimului alimentar, precizând, în special, conținutul energetic și proteic minimal. 3. Mâncarea trebuie să fie pregătită și servită în condiții igienice. 4. Zilnic trebuie să se asigure trei mese, la intervale de timp rezonabile. 5. Deținuții trebuie să aibă acces în orice moment la apă potabilă. 6. Medicul sau un/o asistent/ă calificat/ă trebuie să prescrie modificarea regimului alimentar al unui deținut, dacă această măsură se impune din motive medicale”.

---

¹ Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (*Regulile Nelson Mandela*);

Mai mult, regula 31.5 din *Regulile Penitenciare Europene* stabilește că: „*Deținuții trebuie să aibă dreptul, sub rezerva restricțiilor și regulilor referitoare la igienă, ordine și siguranță, să-și cumpere sau să obțină obiecte, inclusiv alimente și băuturi, la prețuri care nu vor fi superioare celor practicate în exterior*”.

Astfel, din interpretarea regulilor expuse rezultă că administrația locului de deținere este obligată să asigure o alimentație corespunzătoare persoanelor private de libertate.

Având în vedere aspectele precizate, cadrul normativ în vigoare cu privire la asigurarea hranei de către administrația locului de deținere este în concordanță cu standardele europene și internaționale în materie.

2. Apreciem că asigurarea unei alimentații corespunzătoare reprezintă una dintre obligațiile administrației penitenciare care trebuie îndeplinită, având în vedere necesitatea de a asigura condiții corespunzătoare de detenție (pe lângă condițiile de cazare, transportarea persoanelor private de libertate etc.). În mod corespunzător, art. 80 din *Legea nr. 254/2013* reglementează dreptul la hrană al persoanelor private de libertate.

Prin urmare, considerăm că modalitatea de reglementare a hranei persoanelor private de libertate presupune analizarea în mod deosebit a conformității acesteia cu dispozițiile art. 22 din *Constituție*, referitoare la dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, precum și cu dispozițiile art. 2 din *Convenția Europeană a Drepturilor Omului* (CEDO), referitoare la dreptul la viață și cu dispozițiile art. 3 din CEDO, referitoare la interzicerea torturii și pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.

Opinăm că o reglementare potrivit căreia administrația penitenciarului nu este obligată să asigure hrana persoanelor private de libertate, ci doar să o pună la dispoziția acestora contra cost este contrară dispozițiilor constituționale și convenționale mai sus amintite. Ținând cont de faptul că deținuții sunt privați de libertate, fără posibilitatea de a-și procura alimentația necesară, apreciem că, în lipsa asigurării hranei de către administrația penitenciarului, soluția *de lege ferenda* ar putea aduce atingere integrității fizice și psihice și vieții, cu atât mai mult cu cât unele persoane private de libertate nu au suficiente mijloace financiare, nu au aparținători și nici nu pot munci din cauza stării de sănătate.

Precizăm că în jurisprudența *Curții Europene a Drepturilor Omului* s-a statuat că, în cazul în care hrana acordată unei persoane private de libertate este în mod clar insuficientă, acest lucru ridică în sine o problemă sub incidența art. 3 din *Convenție* (Dudchenko împotriva Rusiei, 2017, pct. 130).

Per a contrario, exonerarea administrației penitenciarului de obligația de a acorda hrană este, cu atât mai mult, contrară prevederilor art. 3 din CEDO.

În concluzie, considerăm că propunerea de reglementare este contrară prevederilor art. 22 din *Legea fundamentală* și art. 2 și 3 din CEDO, cu atât mai mult cu cât aceasta nu are în vedere și categoria persoanelor care nu au nici fonduri financiare, nu au aparținători și nici nu pot munci din cauza stării de sănătate.

3. În ceea ce privește soluția *de lege ferenda* potrivit căreia completul de judecată va stabili prin hotărârea definitivă modalitatea de achitare a contravalorii hranei pe toată perioada de executare a pedepsei, apreciem că aceasta nu respectă exigențele privind calitatea legii, fiind contrară prevederilor art. 1 alin. (5) din *Constituție*.

În acest sens, apreciem că nu este clar care complet de judecată trebuie să se pronunțe și asupra modalității de achitare a hranei, respectiv acela care judecă în primă instanță sau care judecă în apel.

Astfel, apreciem că, deși regula este că decizia pronunțată de către instanța de apel este o hotărâre definitivă, sunt situații când sentința pronunțată de către prima instanță va reprezenta o hotărâre definitivă, dacă nu se exercită calea de atac a apelului împotriva acesteia.

Mai mult, semnalăm că o astfel de soluție normativă nu poate fi aplicată, întrucât aceasta nu este însoțită de norme de procedură. În acest sens, menționăm că *Codul de procedură penală* nu cuprinde norme care să reglementeze procedura prin care instanța se pronunță asupra modalității de achitare a hranei persoanei condamnate pe întreaga perioadă a pedepsei.

Or, precizăm că o normă din materie execuțional-penală cu aplicabilitate în cadrul procesului penal nu poate fi interpretată și aplicată în lipsa unor dispoziții de procedură prevăzute de *Codul de procedură penală*.

4. Cu privire la soluția de reglementare potrivit căreia se stabilește achitarea integrală a hranei pe toată durata pedepsei închisorii, considerăm că aceasta este contrară exigențelor art. 1 alin. (5) din *Legea fundamentală*.

Din interpretarea textului nu reiese cu claritate dacă instanța este obligată să stabilească expres întreaga contravaloare a alimentației aferentă duratei pedepsei sau va stabili o astfel de obligație cu caracter general. Cu toate acestea, din interpretarea coroborată a lit. a), b) și c) prin raportare la lit. d) a noului art. 50 alin. (4) ar reieși că instanța va stabili suma totală ce reprezintă contravaloarea hranei pe toată durata pedepsei.

Subliniem că o astfel de soluție legislativă nu este posibilă, întrucât instanța ar urma să stabilească suma ce trebuie achitată având în vedere durata pedepsei pronunțate, or condamnatul poate fi liberat condiționat.

De asemenea, instanța ar putea lua în considerare valoarea normei de hrană de la momentul pronunțării hotărârii, or aceasta poate fi modificată.

Totodată, amintim că persoana condamnată poate fi alocată la una dintre normele de hrană, cu precizarea că acestea pot avea valori financiare diferite, în funcție de situația concretă a acestuia: dacă muncește sau nu, dacă este bolnavă sau nu etc.

5. Având în vedere că persoanele private de libertate vor achita integral hrana pe toată durata pedepsei, nu este clar care este raportul dintre această propunere de reglementare, dreptul la hrană prevăzut de art. 80 din *Legea nr. 254/2013*, și dreptul de a efectua cumpărături prevăzut la art. 70 din același act normativ.

În ceea ce privește soluția potrivit căreia membrii de familie trebuie să achite hrana persoanei private de libertate dacă aceasta nu are resurse financiare, apreciem că aceasta nu este necesară și prezintă *vicii de constituționalitate*.

Condamnarea unei persoane la o pedeapsă privativă de libertate are în vedere, printre altele, interesul societății, manifestat prin prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Astfel, este firesc ca statul, ca reprezentant al societății, să asigure condițiile necesare pentru reintegrarea socială, inclusiv hrana. Achitarea de către membrii de familie a hranei pentru persoana condamnată ar echivala cu transferarea consecințelor răspunderii penale în sarcina unor persoane străine de infracțiune sau de scopul executării pedepsei.

De asemenea, amintim că răspunderea penală este personală, iar repararea pagubei produse prin infracțiune poate fi realizată și de către alte persoane în anumite condiții, or plata pentru viitor a hranei persoanei condamnate nu este o astfel de ipoteză.

Apreciem că sintagma „*membri de familie*” este neclară, neînțelegându-se dacă sensul acesteia este cel prevăzut de *Codul penal* sau este unul mai larg.

Codul civil stabilește, la nivel primar, persoanele între care există o obligație de întreținere. Or, propunerea de reglementare are o formulare generală, putând fi interpretat, spre exemplu, că fratele va fi obligat să achite contravaloarea hranei pentru o soră condamnată. O astfel de soluție,

de lege ferenda, este contrară dispozițiilor art. 136 din *Constituție* referitoare la dreptul la proprietate.

6. Cu privire la partea introductivă a art. 50 alin. (4), respectiv: „Pedepsele și măsurile educative privative de libertate se execută numai în temeiul hotărârilor judecătorești definitive (...)”, apreciem că aceasta este superfluă, întrucât art. 2 alin. (1) din *Legea nr. 254/2013* are același conținut.

7. Subliniem că mecanismul propus este lipsit de o sancțiune sau de o modalitate alternativă de asigurare a contravalorii hranei în situația în care persoanele private de libertate sau membrii de familie nu pot achita integral hrana.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

 Cu stimă,

Ilie Gavril BOLOJAN

PRIM-MINISTRU

Domnului deputat Sorin-Mihai GRINDEANU
Președintele Camerei Deputaților